

Klassikere i hverdagen

”Hvor er du dygtig!”

Vi har en tendens til at overfokusere på ros og positiv opbygning. Problemet er, at vi alt for ofte retter opmærksomheden mod præstationer og dermed selvtillid. Kan man være dygtig til at spise? Eller handler det om en oplevelse? Børn forstår udmærket, at hvis sidemanden, som har spist sin mad op, er dygtig, så er man selv, hvis man ikke har taget en bid, ikke dygtig. Dette er utilsigtet, men lige så meget en del af læringen. Børn behøver mere at blive mødt af oplevelsen og ikke få en vurdering fra den voksne for alt det, de gør.

Se også Jesper Juul: ”Dit kompetente barn.”

Opgave: aftale ansatte imellem at gøre hinanden opmærksom på, hvornår man ”falder i”. Findes der alternativer til at være opmærksom på handlingen?

”Pas på så du ikke slår dig!”

Ofte gør børn ting, som udfordrer de voksnes grænser. De klatrer op i et træ, og den voksne bliver bange. Vi kan imidlertid have problemer med at erkende, at det er hos os følelsen er, og at barnet på ingen måde oplever frygt. Med vores definitionsmagt i hånden placerer vi følelsen hos barnet og ikke hos os selv. Problemet bliver jo, at vi forhindrer barnet i en sund aktivitet i sin udvikling. Det er vel positivt, at barnet søger udfordringer?

Se ellers Berit Bae.

Opgave: gå gennem fællesregler inde og ude. Hvilke handler om personalets grænser, og hvilke repræsenterer reel trussel for ungerne. Findes der alternativer til at sige, at en handling er farlig?

”Vi leger ikke med maden!”

Ved bordet eller ”i spisesituationen”, som vi kalder det, eksisterer der et væld af regler og normer for god bordskik. Kreative input fra ungerne, som at tage bider af et knækbrød, så det ligner en mand, bliver forhindret i bordskikkens navn. At forme en blød klump, at gnide den ud over bordpladen, at klemme den ud mellem fingrene er en kreativ aktivitet men ikke med osten (myseosten) Man kan nogle gange spørge sig, om børnehavepædagoger tror, at det er i skorpen, det sunde sidder ...?

Se videoen ”Hvis jeg fikk bestemme” (norsk Alvestad, Torgeir) eller læs ”Smil vi skal spise” af Jesper Juul.

Opgave: gennemgå udtalte og uudtalte regler og normer ved måltidet. Er der plads til kreativitet, eller skal det være rigtigt og fastlåst? Spørg børnene, hvordan de opfatter måltidet?

”Alle skal rydde tre ting op!”

Denne sætning vil mange nok nikke genkendende til. Vi har konstrueret et system, som er praktisk i institutionen. Oprydning, specielt ude, er uoverskuelig og med denne lille, smarte indfaldsvinkel, bliver opgaven overskuelig for ungerne og legepladsen ryddet. Hvad lærer børnene derimod af det? Bliver de indre motiverede i forhold til, at det er godt at rydde vores legetøj op, eller lærer de, at hvis bare de rydder sine tre ting op, så kan de andre gøre, som de vil? Jeg tager tre små ting, så er jeg hurtigt færdig. Bliver dette mere en ydre kontrol end prosocial motivation?

Læs Erik Sigsgaard

Opgave: sæt tid af til at kortlægge hvilke regler og rutiner vi har, som har sammenhæng med børnehaven som institution eller voksnes behov. Hvilken slags utilsigtet læring kan børn opleve af dette? Findes der alternativer?